

Overweging nav Spreuken 1: 20-33

Lieve mensen, jong en oud, gemeente van Gods liefde en wijsheid

Wat is wijsheid?

Het is een vraag die we ons, vermoed ik regelmatig stellen.

Als je op een punt van keuze staat.

Het kan heel simpel.

Je weet met je zoutloze dieet, dat drop niet goed voor je is!

'Wat is wijsheid, neem je het wel of niet?

Kan ook lastiger worden.

Wat is wijsheid in het bepalen van je schoolkeuze?

De verkoop van je huis, die andere baan?

Of wat is wijsheid als het om ziekte gaat?

Wel die kuren nemen die misschien nog je leven kunnen verlengen?

Of toch gaan voor kwaliteit?

En dan ook nog al die mensen om je heen, die meestal goedbedoeld, voor jou weten wat wijsheid is.

We kunnen het nog groter maken: wat is wijsheid in de wereldpolitiek?

De oorlog in de Oekraïne? Het klimaat?

Wat is wijsheid als je in Moldavië woont, daar geen werk hebt, maar wel in het buitenland! Is het wijsheid om je kinderen dan achter te laten bij je ouders?

Zomaar even wat bij me opkwam bij het begrip wijsheid.

Want ik dacht, ja, wijs willen we uiteindelijk allemaal graag zijn.

En dan horen we vanmorgen Vrouwe Wijsheid roepen.

Vrouwe Wijsheid is van alle tijden, want ook nu, op weg naar Pasen roept wijsheid op om keuzes te maken in je leven.

Veel van die wijsheden in het bijbelboek Spreuken wordt toegeschreven aan koning Salomo. God die Salomo in een droom vroeg, met biddag hadden we het er nog over, wat Salomo ook wenste, God zou hem alles geven!

Maar Salomo vraagt geen geld, rijkdom of macht, maar wijsheid en inzicht.

Om het volk te kunnen leiden.

In vrede en gerechtigheid.

Ik dacht wel even: zou mooi zijn, als we meer van die leiders hadden in onze huidige samenleving.

Wat is wijsheid?

Ik noemde zelf al enkele voorbeelden uit ons gewone dagelijkse leven.

Bij het begrip wijsheid denken we ook vaak aan geleerdheid.

Wat mensen allemaal kunnen weten en begrijpen.

Dat maakt het soms ook weer onbereikbaar.

Terwijl Bijbelse wijsheid, ook veel meer te maken heeft met handelen.
Ware, echte wijsheid zoekt naar een antwoord op de vraag:
Wat is het goede voor ieder mens?
Om te leven in vrede en gerechtigheid.
Zoals ik iemand eens hoorde zeggen:
Met Bijbelse wijsheid win je eerder de Nobelprijs voor de vrede,
dan voor de natuurkunde.
Wijsheid heeft in die zin ook te maken met ervaring, met eigen ondervinding.
Met een leren in eigen omstandigheden van tijd en plaats.

Het beeld van Vrouwe Wijsheid wordt verder in Spreuken nog herhaaldelijk uitgewerkt. Wijsheid vertelt dat ze door God is gemaakt, nog voor Hij al het andere schiep.

Wijsheid begint dus bij God.

Het boek Spreuken begint en eindigt ook regelmatig met de opmerking ‘
‘vrees of ontzag voor de Heer is het begin van de wijsheid.

En dat vrees of ontzag heeft niets te maken met angst of dreiging, dat werd er wel vaak van gemaakt, maar is veel meer een oproep om keuzes te maken in het leven.

Keuzes die leiden om het goede te doen.

In die zin is wijsheid ook weer een menselijk vermogen.

Simpelweg door goed na te denken, goed om je heen te kijken.

En al je zintuigen te gebruiken.

Zo kun je tot wijsheid komen.

Tot inzicht hoe te leven met God en met mensen.

Inzicht in wat het betekent om een goed en rechtvaardig leven te leiden.

En ook een wijze zal net als een dwaas,daarin nooit uitgeleerd raken.

Vrouwe Wijsheid laat ook luid en duidelijk van zich horen.

Alleen de mensen luisteren niet. Zij roept nogmaals op om dat te doen.

Want dan zal zij haar geest over de mensen uitstorten.

Zoals Jezus in het Johannesevangelie belooft dat de Geest van de waarheid over zijn leerlingen zal komen.

En misschien klinkt het allemaal hoogdravend, toch is het niet zo bedoeld.

Iedereen kan Wijsheid ontmoeten.

Omdat Wijsheid de wegen volgt van het gewone leven.

En gerechtigheid is daarvan een wezenlijk en onlosmakelijk deel:

het bepaalt de omgang met de anderen waarmee jij leeft.

In je stad, je dorp, met wie je samenwerkt, woont of toevallig tegenkomt.

want de oproep van vrouwe Wijsheid is misschien individueel gericht,

en ieder kan daarin zijn of haar eigen keuze maken die weg al dan niet te gaan. Uiteindelijk is het individuele geluk en welzijn van elk individu ook altijd verbonden met het welzijn van anderen. Daarom blijft het zoeken van de wegen naar wijsheid altijd van belang.

lied 849 <https://petrus.protestantsekerk.nl/artikel/zoek-de-wegen-van-de-wijsheid/>

Nogmaals wijsheid heeft het goede leven voor een ieder voor ogen.

Het is geen statisch geheel, maar moet in elke situatie opnieuw worden uitgevonden en gedaan.

Daarbij valt er te leren vanuit het verleden, - Zo van: ja dat is was eigenlijk niet goed, dat was geen wijsheid en had anders gemoeten-, maar het is ook nooit helemaal duidelijk wat de beste weg voor de toekomst is.

Het blijft proefondervindelijk leren en leven, nooit helemaal zeker, altijd weer anders.

Maar wel in de diepste overtuiging dat God, de schepper van het hele al, ons draagt, meetrekt, aanroept, toeroept:

Ik zal er zijn voor jou!

Zijn liefde voor Zijn schepping blijft.

Zelfs door dood en duister, ook van het Paasgebeuren, ook van ons huidige wereldgebeuren, heen.

Zijn liefde en wijsheid gaan met ons mee.

Mag ons dat vertrouwen geven.

Amen